

INSO

10817-2-22

1st.Edition

2015

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۰۸۱۷-۲-۲۲

چاپ اول

۱۳۹۴

افزارهای اتصال متقابل فیبرهای نوری و
مولفه‌های غیرفعال – آزمون پایه و رویه‌های
اندازه‌گیری – قسمت ۲-۲۲: آزمون‌ها –
تغییر دما

Fiber optic interconnecting devices
and passive components – Basic test
and measurement procedures—
Part 2-22: Tests – Change of
temperature

ICS :33.180.20

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک مادهٔ ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانهٔ صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیر دولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیتهٔ ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیتهٔ ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شمارهٔ ۵ تدوین و در کمیتهٔ ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان ملی تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاهای کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«افزارهای اتصال متقابل فیبرهای نوری و قطعات غیرفعال - آزمون پایه و رویه‌های اندازه‌گیری -

قسمت ۲-۲: آزمون‌ها - تغییر دما»

سمت و / یا نمایندگی

عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی ارومیه

رئیس:

پور محمود آقابابا، محمد

(دکتری برق)

دبیر:

معاون ارزیابی انطباق اداره کل استاندارد استان آذربایجان

فخری گمچی، ابراهیم

غربی

(فوق لیسانس فیزیک حالت جامد)

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

مدیرعامل شرکت فناوری صنعتی آذربایجان

بیرامی، شیرزاد

(لیسانس برق)

کارشناس شرکت کابل‌های مخابراتی شهید قندی

خانی زاده، محمد مهدی

(فوق لیسانس مهندسی صنایع)

کارشناس اداره استاندارد و قوانین معاونت تنظیم مقررات

خوبرو، ایرج

شرکت مخابرات ایران

(فوق لیسانس مهندسی مواد)

کارشناس رسمی استاندارد

رسول زاده ، سید محمد

(فوق لیسانس بیوفیزیک)

رئیس اداره نظارت بر اجرای استاندارد اداره کل استاندارد

رضوی، فرهاد

استان آذربایجان غربی

(لیسانس مهندسی برق)

کارشناس سازمان ملی استاندارد ایران

علیزاده ، حمیدرضا

(فوق لیسانس فیزیک)

معاون پشتیبانی فنی شرکت مخابرات استان

قوچعلی زاده ، مهدی

آذربایجان غربی

(فوک لیسانس برق)

مدیرکنترل کیفیت شرکت راما الکتریک

مرادبکی، علی

(لیسانس مهندسی برق)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
۵	پیش گفتار
۱	هدف و دامنه کاربرد
۱	مراجع الزامی
۱	کلیات
۱	دستگاه آزمون
۱	رویه
۴	شدت
۴	جزئیاتی که مشخص می شوند
۶	کتابنامه

پیش گفتار

استاندارد « افزارهای اتصال متقابل فیبرهای نوری و قطعات غیرفعال - آزمون پایه و رویه‌های اندازه‌گیری - قسمت ۲۲-۲: آزمون‌ها - تغییر دما » که پیش نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط سازمان ملی استاندارد ایران تهیه و تدوین شده است و در یکصد و هشتاد و یکمین اجلاس کمیته ملی استاندارد مخابرات مورخ ۱۳۹۴/۸/۲۳ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است :

IEC 61300-2-22: 2007, Fiber optic interconnecting devices and passive components – Basic test and measurement procedures- Part 2-22: Tests – Change of temperature

افزارهای اتصال متقابل فیبرهای نوری و قطعات غیرفعال - آزمون پایه و رویه‌های اندازه‌گیری - قسمت ۲-۲: آزمون‌ها - تغییر دما

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین رویه‌ای برای تعیین مناسب بودن افزاره فیبر نوری به منظور تحمل اثرات تغییر دما یا یک سری از تغییرات دمایی است.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است. استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است :

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۰۷-۱۴ سال ۱۳۷۶: آزمون‌های محیطی قسمت ۲: آزمون‌ها - آزمون N: تغییر دما

۳ توصیف کلی

این رویه براساس استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۰۷-۱۴، آزمون Nb انجام می‌شود. افزاره تحت آزمون ابتدا در معرض یک قله دمایی در مدت زمان مشخص قرار می‌گیرد و پس از آن در معرض قله دمایی دیگر در مدت زمان مشابه قرار می‌گیرد.

۴ دستگاه آزمون

دستگاه آزمون شامل اتاقک دمای محیطی مشابه استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۰۷-۱۴، آزمون Nb است. نرخ تغییر دما باید $^{\circ}\text{C}/\text{min} (1 \pm 0.2)$ باشد.

۵ رویه

این رویه‌ها براساس استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۰۷-۱۴، آزمون Nb هستند.

در صورتی که مورد دیگری در مشخصه‌های وابسته تعیین نشده باشد:

- برای هر درگاه تحت نظارت در حین آزمون، $1/5 \text{ m}$ از کابل را در اتاقک آب و هوایی جاسازی کنید.
- در صورتی که براساس مشخصه‌های وابسته، اندازه‌گیری‌های نوری مورد نیاز باشد، این اندازه‌گیری‌ها را باید در هر توقف در هر قله دمایی (در یک کمینه) انجام گیرند.
- وابستگی به زمان اسکن طول موج برای مولفه‌هایی که نیاز به اسکن طول موج دارند، محاذ می‌باشد.

۱-۵ پیشآماده‌سازی

در صورتی که مورد دیگری در مشخصه‌های وابسته تعیین نشده باشد، افزاره تحت آزمون را به مدت کمینه 2 h تحت شرایط جوی استاندارد نگه دارید. قسمت‌های همراستای مکانیکی و نوری افزاره تحت آزمون را براساس دستورالعمل‌های سازنده تمیز کنید.

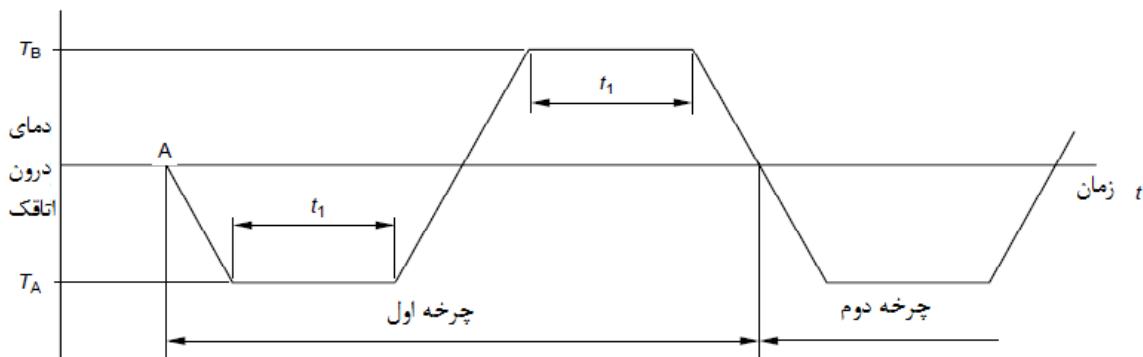
۲-۵ اندازه‌گیری‌های اولیه

آزمایش‌ها و اندازه‌گیری‌های اولیه را براساس مشخصه‌های وابسته انجام دهید.

۳-۵ آزمودن

۳-۵-۱ نمونه را در اتاقک و در موقعیت کارکرد عادی آن قرار دهید و اتصال‌ها را به تجهیزات پایش برقرار نمایید.

۳-۵-۲ در صورتی که مورد دیگری مشخص نشده باشد، رخ‌نمون^۱ دما در شکل یک را اعمال کنید. آزمودن را در شرایط جوی استاندارد شروع کنید و دما را به دمای پایین T_A با نرخ $1\text{ }^{\circ}\text{C}/\text{min}$ تقلیل دهید. مدت زمان دمای پایین t_1 را برای کمینه 60 min حفظ کنید. سپس دما را به دمای بالای T_B با نرخ $1\text{ }^{\circ}\text{C}/\text{min}$ افزایش دهید. مدت زمان دمای t_1 را حفظ کنید و سپس دما را به دمای پایین تقلیل دهید. این روند را به تعداد چرخه‌های مورد نیاز تکرار نمایید.

آغاز اولین چرخه است.

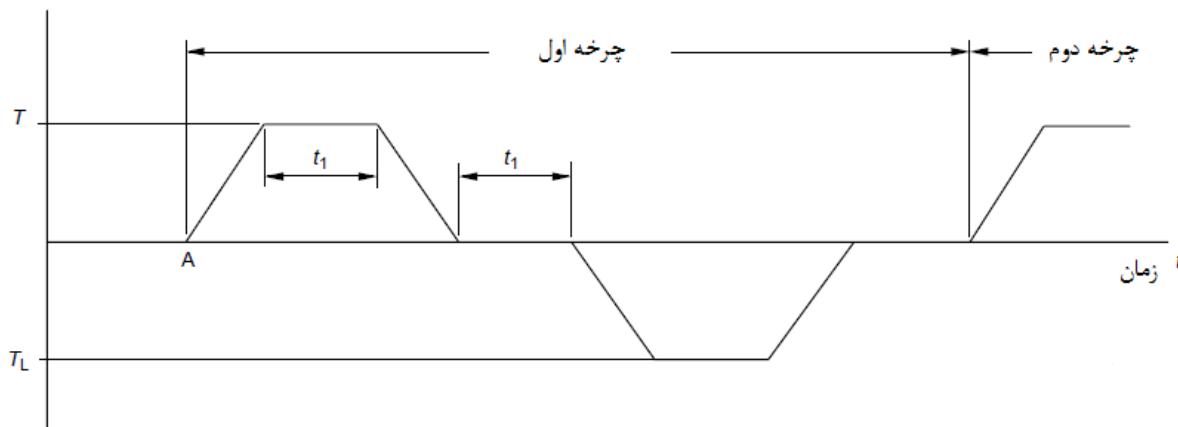
شکل ۱ - رخ‌نمون دما

یادآوری - افزایش زمان توقف در هر قله به منظور ایجاد زمان کافی جهت اجرای مجموعه‌ای از اندازه‌گیری‌ها، مجاز است.

۳-۳-۵ چرخه اختیاری:

برای تعدادی از رده‌های عملکرد، افزایش به دمای بالا در مرحله اول و یک توقف در دمای اتاق مابین افزایش و تقلیل به دمای بیشینه، مجاز است. در این حالت رخنمون شکل ۲ باید به کار گرفته شود.

آزمون را در شرایط جوی استاندارد شروع کنید و دما را به دمای بالا T با نرخ ${}^{\circ}\text{C}/\text{min}$ ۱ افزایش دهید. سپس مدت زمان برقراری دمای بالای t_1 را به مدت کمینه 60 min حفظ نمایید. پس از آن دما را به شرایط جوی استاندارد با نرخ ${}^{\circ}\text{C}/\text{min}$ ۱ تقلیل دهید. شرایط جوی استاندارد را به مدت کمینه 60 min حفظ نمایید. دما را به دمای پایین T_L با نرخ ${}^{\circ}\text{C}/\text{min}$ ۱ تقلیل دهید. مدت زمان برقراری آن دما را به مدت 60 min حفظ کنید. سپس با نرخ ${}^{\circ}\text{C}/\text{min}$ ۱ دما را به شرایط جوی استاندارد افزایش دهید و پس از آن به مدت کمینه 60 min توقف کنید. چرخه‌های متوالی را نیز به صورت مشابه تکرار نمایید.

آغاز اولین چرخه است.

شکل ۲-رخنمون دمای اختیاری

۴-۵ بازیابی

نمونه را تحت شرایط جوی استاندارد به مدت کمینه 2 h نگه‌دارید.

۵-۵ اندازه‌گیری‌های نهایی

اندازه‌گیری‌های نهایی را به صورت خواسته شده در مشخصه‌های وابسته ثبت کنید. در صورتی که مورد دیگری در مشخصه‌های وابسته تعیین نشده باشد، قبل از ثبت اندازه‌گیری‌های نهایی افزاره تحت آزمون را براساس دستورالعمل‌های سازنده تمیز کنید.

۶ شدت

هر کدام از شدت‌های زیر شامل ترکیبی از یک دمای پایین با دمای بالای متناظر آن و تعداد چرخه‌های متناظر است. یکی از آنها باید در مشخصه‌های وابسته مشخص شده باشد.

جدول ۱- شدت‌ها

تعداد چرخه‌ها	دمای بالا (°C)	دمای پایین (°C)	رده
۵	+۶۰	-۱۰	C
۱۲	+۷۰	-۲۵	U
۱۲	+۸۵	-۴۰	E
۲۱	+۷۵	-۴۰	O
۲۰	+۶۵	-۴۰	A
۲۰	+۶۵	-۴۰	G
۲۰	+۶۰	-۳۰	S

۷ جزئیاتی که مشخص می‌شوند

جزئیات زیر، در صورت کاربرد، باید در مشخصه‌های مربوطه مشخص شوند:

- شدت؛
- آزمایش‌ها و اندازه‌گیری‌های اولیه و الزامات عملکرد؛
- آزمایش‌ها و اندازه‌گیری‌ها در حین آزمون و الزامات عملکرد؛
- آزمایش‌ها و اندازه‌گیری‌های نهایی و الزامات عملکرد؛

- انحرافات از رویه آزمون;
- معیارهای قبول / مردود افزونه;
- رویه پایش وابسته.

كتاباتمه

- [1] IEC 61300-1, Fiber optic interconnecting devices and passive components – Basic test and measurement procedures – Part 1: General and guide
- [2] IEC 61300-2-47, Fiber optic interconnecting devices and passive components – Basic test and measurement procedures – Part 2-47: Tests – Thermal shocks